

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXXXIX. An cibos quosdam in sese immundos censeamus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

CALVINISTAE, vt Calvinus *Inst. p. 12. v.* volunt ieiunium tribus perfici: 1. *Tempore*, vt nō soluatur prius, quam id perfectum sit, verbi gratia, oratio, cuius causa susceptum est: 2. *Quantitate*, vt solito minus comedatur; non vt vnica sit refectio in die. 3. *Qualitate*, vt sit abstinentia ab lautitijs; non delectus ciborū prohibitorum. Itaque nostrum terapus soluendi ieiunij carpunt.

SVADENT istis apud Scharpiū in *Cursu theo. Sect. 26. q. 1. 1. Col. 2. Nemo vos iudicet in cibo, aut potu, aut parte diei festi, &c.*

2. Papistæ vt videantur ieiunare, sub meridiem Vesperas canunt, tertiam pomeridianam mutant in meridianam; & satis esse aiūt tres horas post ordinarium prandii tempus ieiunare: conceduntque hæc variari posse. Ita & Kemnitius.

AVTOR. Ieiunium sit cœna, non prandium; Vel, vt *D. Th. 2. 2. q. 147. a. 6. & 7. ait*, sit vna refectio, & hora nona, ex Ecclesiæ lege vel consuetudine.

1. Rationem adfert: *Vna refectio*: Quia ieiunatur, vt natura dometur, non destruat: at domatur vna refectio, quæ assuevit duabus: Destruetur, si nunquam sumeret. *Hora nona*: Quia ieiunare est carnem crucifigere; at Christus hora nona crucifixus expiravit.

2. *Iudic. 20. Ieiunauerunt illa die vsque ad vesperam*, Idem *2. Reg. 1. & 3. &c.* Ergo mos ille peruetus est.

3. Ita *S. Patres* apud *Bell. l. 2. c. 2.*

DICO AD I. Loquitur ibi de legalibus ceremoniis; perque vim detorqueatur ad legem Ecclesiasticam, teste *S. Hieron. ad Agl. s. q. 10. Aug. epist. 59. q. 7. &c.*

AD II. Ecclesia prandendi, & ad vesperam collationandi vsū tolerat; non imperat: constat tamē ieiunium eò perfectius esse, quò longius differ-

tur vnica refectio. *Dein*, talium determinatio est ab iure Ecclesiastico, vel Consuetudine, cuiusque loci; non ab iure diuino. Vnde varatio accidentis nil derogat substantiæ ieiunij: & illa cuiusque nationis Archiepiscopo, seu Patriarchæ est libera, ex causa occurrente graui.

QVÆSTIO LXXXIX.

An cibos quosdam censeamus immundos in sese?

LUTHERANI, vt Lutherus *l. de lib. Christiana Melanch. in Apol. art. 15. 26. Brentius in Confes. VVittemb. Kemn. in part. 4. Exa. Trid.*

CALVINIANI item vt Calvinus *Inst. 4. c. 12.* quatuor culpant: 1. Quod ducamus cibos quosdam ex se immundos. 2. Quod abstinentiam carniū, ouorum, & casei ad rationem ieiunii esse dicamus. 3. Quod delectum ciborum sub conscientiæ obligatione impere mus. 4. Quodeum esse meritorium asseramus, ex quere indifferente cultum Dei necessarium efficiamus.

SVADENT affectam nobis ciborum immunditiam istis: vt Kemnitius *par. 4. Exam. pag. 460. Laborat amoliri suspicionem istam, quasi cibos prohibeant sicut Tarianus, Manichei, & Priscillianista, quasi vel maledicti sint, vel à diabolo occupati: Sed pontificia consecrationes creaturarum prorsus ostendunt, in eodem ipsos luto cum hereticis istis herere. 2. Dicunt carniū eam esse immunditiam, quòd prauas carnis concupiscentias excitent. 3. In consecrationibus suis petunt, vt diaboli vis à creaturis expellatur.*

AVTOR. Nihil commune nobis in ieiunio cum hæresiarchis; nec cibū vllū ex se immundū dixit vnquam Ecclesia certa Scripturarū, in *Antichristo p. 4. q. 46.* Quia cibos omnes semper comedit; solum certa abstinentiæ tempora definiuit, non immunditiæ
r vllius

vllius causâ; sed obedientiæ. Ideo & religiosi quidam sibi esum carniū perpetuò interdixerunt libera sponte sua. Ægris tamen vel in Quadragesima conceduntur carnes; sæpe & imperantur.

Dico AD I. Hæretici execrabantur etiam pisces, & quicquid animam habuisset. Vnde Montanistæ, & Tertullianus, orthodoxos appellabāt *Psychicos*, id est, animales seu animæ ueros, & delectabatur *ἐυγοφάρια*. Demum: Quia S. Patres refutarūt ac anathematizarunt hæreticos dictos; iidem & ieiunium nobis commendarunt, ac obseruarunt.

AD II. Ieiunij causa est castigatio carnis; quam carni cibi plus nutriūt; oua & lac etiam, quod, ut ait S. Hiero. l. 2. contra Iouin. sicut caro liquida, & sanguis albus. Nec ideo tamen immunda censentur. Vnde S. Aug. l. 10. Cōf. c. 31. *Non ego immunditiam obsonij timeo, sed immunditiam Cupiditatis.* Nec ideo vetat Ecclesia immoderatum carniū esum; quia hic ex se prohibitus est lege diuina. At hæretici, ait S. Ehiph. *Animata abominantes interdunt, non continentia gratia, neque honesta uite, sed ob timorem & imaginationem, ut non condemnentur.* De Manichæis S. Aug. l. de heres. c. 46. *Nō vescūtur carnibus, quia ab ocis quasi fugerit diuina substantia, ac tale remanserit, quod indignum sit in electorū ventre purgari.* Nil cum hac impietate nobis. Vide *Antichristum* p. 4. q. 46.

AD III. At licet consecramus panem & alios cibos; non tamen ab iis abstinemus, ut immundis: ergo nec à carnibus idcirco. Nam totos annos multis abstinere carnibus oporteret;

quia ipsas adeo raro benedicere consueuimus. Demum: si putaremus benedictione cibos mundari, non eis abstineremus, sed vel in quadragesima benedictis vesceremur. Neque benedictio fit ob immundiciem, aut vim insidentis Satanæ; sed ut res sanctificatæ in creatione sanctificentur amplius per uerbum Dei & orationem.

QVÆSTIO XC.

Delectus ciborum an sit de ratione ieiunij?

LUTHERO-CALVINISTÆ vnanimenter certant contra abstinentiam ieiunij ab carne ouis & caseo; solam probant illam ab lautitiis & cupiditiis.

SVADENT multis. I. Deus creauit omnia propter hominē: *Gen. 1. 9. Ps. 8. 2. Mat. 15. quod intrat per os non coinquinat.* 3. Luc. 10. lubentur manducari, quæ apponuntur. Ita & 1. Cor. 10. *Omne, quod uenit in macello, manducate.* 4. Col. 2. *Sunt omnia in interitum ipso vsu, secundum præcepta & doctrinas hominum.* In hoc triumphat Kemnit. 5. *Discedent quidam à sude prohibentes nūbere, & abstinere à cibis, quos Deus creauit.* 1. Tim. 4. 6. Mat. 9. Mar. 2. Luc. 5. *Non possunt filij nuptiarum ieiunare, quam diu cum illis est sponsus.*

AVTOR. Ad rationem ieiunij pertinet abstinentia à carnibus, certisq; cibis; id que licitè, iustè, & sanctè.

I. Quia piorum Vsus, est interpres ecclesiasticarum Traditionum optimus: at Dan. 10. *Ego lugebam trium hebdomadarum diebus, panem desiderabilem non comedi, & caro, & uinum non introierunt in os meum.* Baptista, *Mat. 3. locustis & melle siluestri solum vescabatur.* S. Petrus Apost. solis lupinis vesci solitum accepimus, ex *Clemente Alex. li. 2. Pædag. c. 1.* S. Iacobus à carnibus, S.

Timor-